

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 5Co/35/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8418201071
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Világiová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8418201071.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Világiovej a členov senátu JUDr. Evy Šofrankovej a JUDr. Karola Krochtu v právnej veci žalobcu: BENCONT COLLECTION, a.s., so sídlom Vajnorská 100/A, 831 04 Bratislava, IČO 47 967 692, proti žalovanému: A. V., nar. XX.X.XXXX, bytom Q. XX, zastúpenému opatrovníkom: T. V., nar. X.X.XXXX, bytom Q. XX, za účasti osobitného subjektu: Občianske združenie Združenie na ochranu finančného spotrebiteľa OFS, so sídlom Petzwalova 12, Nitra, IČO: 42 205 735, právne zastúpeného: JUDr. Roman Jurík, advokát so sídlom Jazerná 19, Nové Zámky, o zaplatenie 869,14 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Kežmarok č.k. 8Csp/73/2018 - 103 zo dňa 28.09.2018 v spojení s uznesením Okresného súdu Kežmarok č.k. 8Csp/73/2018-171 zo dňa 06.02.2019, takto

rozhodol:

Z r u š u j e rozsudok súdu 1. inštancie a vec v r a c i a na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom I. súd prvej inštancie žalobu zamietol. II. Vyslovil, že žalovaná má voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. III. Vyslovil, že osobitný subjekt má voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Právne odôvodnil súd prvej inštancie svoje rozhodnutie ustanovením § 171 a § 278, výrok o trovách konania ustanovením § 255 a § 262 ods. 1 a 2 Civilného sporového poriadku (ďalej C.s.p.).

3. Súd prvej inštancie konštatoval, že žalobou zo dňa 07.05.2018 sa žalobca na žalovanom domáhal zaplatenia istiny vo výške uvedenej v záhlaví tohto rozhodnutia s príslušenstvom a náhrady trov konania. Na deň 28.09.2018 o 13.00 hod súd vytýčil vo veci predbežné prejednanie sporu. Žalobca bol naň riadne a včas predvolaný. Žalobca sa na predbežné prejednanie sporu neustanovil. Neúčast' ospravedlnil písomne dňa 24.9.2018 dôvodiac ju hospodárnosťou konania. Žalobca o odročenie predbežného prejednanie sporu nepožiadala. Osobitný subjekt, ktorý v konaní vystupuje na strane žalovaného sa na pojednávanie ustanovil, navrhol vydanie rozsudku pre zmeškanie žalobcu podľa ust. § 278 CSP a žalobu zamietnuť. Žalobca bol poučený o následkoch nedostavenia sa na predbežné prejednanie sporu vrátane možnosti súdu rozhodnúť o žalobe rozsudkom pre zmeškanie.

4. Súd prvej inštancie zároveň konštatoval, že neakceptoval ospravedlnenie neúčasti žalobcu na vytýčené predbežné prejednanie sporu, resp. dôvod jeho neúčasti na ňom, má sa za to, že svoju neúčast' z vážnych dôvodov neospravedlnil. V tejto súvislosti súd prvej inštancie poznamenal, že nie je jeho povinnosťou akceptovať každé ospravedlnenie neúčasti na pojednávaní, resp. predbežnom prejednaní sporu, a preto ak sa riadne predvolaný účastník neustanoví na úkon súdu, hoci neúčast' ospravedlnil súdu, avšak súd neuznal dôvod neúčasti za dôležitý, vec sa prejedná v neprítomnosti takéhoto účastníka.

5. Poukázal na právny názor vyjadrený v uznesení Krajského súdu v Nitre č.k. 9Co/388/2017-97 zo dňa 26.04.2018.

6. Zároveň súd prvej inštancie poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky z 31.05.2012 sp.zn. 29Cdo/1940/2011, ktorý konštatoval, že žalobca (jeho zástupca) nezdôvodnil v čom konkrétne by mala spočívať nehospodárnosť konania v prípade jeho účasti na pojednávaní. Zároveň poukázal na samotné zaslanie ospravedlnenia neúčasti na predbežnom prejednaní sporu právnym zástupcom žalobcu, ktoré automaticky nezakladá akceptáciu tohto dôvodu súdom. Z obsahu spisu nevyplýva žiaden pokus žalobcu overiť si akceptáciu jeho ospravedlnenia zo strany súdu. Podľa jeho názoru vysloveného v bode 12 odôvodnenia nedošlo k pochybeniu, ak neprítomnosť žalobcu na predbežnom prejednaní sporu považoval za neospravedlненú včas a vážnymi okolnosťami. Preto súd 1. inštancie uzavrel, že žalobca neprítomnosť na pojednávaní neospravedlnil vážnymi okolnosťami a že boli splnené podmienky pre vynesenie rozsudku pre zmeškanie žalobcu tak, ako mu to ukladá ustanovenie § 278 C.s.p. Výrok o trovách konania odôvodnil tak, že keďže bola žaloba zamietnutá žalovaný bol v konaní v celom rozsahu úspešný, preto mu voči žalobcovi bol priznaný nárok na náhradu trov v rozsahu 100%. Rovnaký úspech možno konštatovať i na strane osobitného subjektu, ktorý v konaní vystupoval na strane žalovaného a preto bol osobitnému subjektu priznaný nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 100 %.

7. Uznesením č.k. 8Csp/73/2018 - 171 zo dňa 06.02.2019 súd prvej inštancie pripustil, aby na miesto pôvodného žalobcu vstúpil do sporu nový žalobca BENCONT COLLECTION, a.s., so sídlom Vajnorská 100/A, 831 04 Bratislava, IČO: 47 967 692. Toto uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 19.2.2019.

8. Proti rozsudku v priebehu plynutia odvolacej lehoty (rozsudok doručený žalobcovi dňa 29.10.2018 a odvolanie zaslané 07.11.2018) podal odvolanie žalobca. Namietal, že neboli splnené podmienky na rozhodnutie rozsudkom pre zmeškanie žalobcu v zmysle ustanovenia § 172 ods. 1,2 C.s.p., v spojení s ustanovením § 278 C.s.p., teda je tu odvolací dôvod podľa ustanovenia § 356 ods. 1 písm. b/ C.s.p. Súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Konštatoval, že súd po podaní žaloby nariadil vo veci predbežné prejednanie sporu a termín určil na deň 28.09.2018 o 13.00 hodine v Kežmarku. Právnomu zástupcovi žalovaného (zrejme žalobcu) bolo doručené predvolanie na predbežné prejednanie sporu dňa 04.09.2018. Ospravedlnením zo dňa 20.09.2018 žalobca ospravedlnil svoju neúčast na predbežnom prejednaní sporu z dôvodu hospodárnosti konania. V bode 7 odôvodnenia súd prvej inštancie uviedol, že nakoľko neakceptoval ospravedlnenie neúčasti žalobcu na vytyčené predbežné prejednanie sporu, respektíve dôvod jeho neúčasti na ňom, má sa za to, že svoje neúčast z vážnych dôvodov neospravedlnil. Žalobca citoval znenie bodu 7. odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie do konca, následne znenie bodu 11. a 12. Zároveň konštatoval, že má za to, že v danej veci neboli splnené podmienky na rozhodnutie rozsudkom pre zmeškanie žalobcu. Konštatoval, že banka disponuje tisíckami pohľadávok z úverových zmlúv, ktoré nie sú splácané. Nesplácaním pohľadávok sa banka dostáva do straty, aby sa tato strata zmiernila uplatňujú sa nesplácané pohľadávky na príslušných súdoch. Ide pritom o hromadné vymáhanie pohľadávok z takmer identických zmlúv. Prejednanie sporov v prípadoch vymáhania pohľadávok žalobcu nie sú po právnej stránke zložitými prípadmi aplikácie práva. Nastolená súdna prax pri vymáhaní týchto pohľadávok žalobcu je taká, že v prípade, že súdom nie je zjavné akým spôsobom sa žalobca dopracoval k výške žalovanej sumy, štandardne vyzýva žalobcu, aby výške uplatnenej pohľadávky špecifikoval. Uvedené je v súlade so zásadou hospodárnosti konania, pričom v tomto prípade žalobca špecifikoval výšku aj spôsob výpočtu pohľadávky v návrhu na vydanie platobného rozkazu, ako aj vo vyjadrení k výzve zo dňa 21.05.2018, ako aj vo vyjadrení, ktoré doručil spolu s ospravedlnením na neúčasti na pojednávaní dňa 20.09.2018. Súdny nevyžadujú, aby sa žalobca v prípadoch hromadného vymáhania pohľadávok osobne zúčastnil na pojednávaní, respektíve nevynucujú osobnú účasť žalobcu na predbežnom prejednaní sporu pod hrozbou zamietnutia žaloby. Tým, že súd vyzve žalobcu, aby písomnou formou objasnil žalobu predchádzajúcu navyšovaniu trov konania nariadením predbežného prejednanie sporu s vyžadovaním osobnej účasti pod hrozbou zamietnutia žaloby. V prejednávaní veci ide o spor, ktorého hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 2.000,- Eur. Skutkové tvrdenia strán boli objasnené vo vyjadreniach, pričom žalobca nemal už k veci viac čo uviesť. Žalobca má za to, že ide o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci. Preto tvrdí, že neboli splnené podmienky na nariadenie predbežného prejednanie sporu v zmysle ustanovenia § 168 ods. 2 C.s.p. v spojení s ustanovením § 177 ods. 2 C.s.p. Žalobca má za to, že nie je účelné cestovať na súdy, ktoré sú vzdialené aj stovky kilometrov v takých právnych veciach, v ktorých spornosť sa dá vyjasniť písomne bez toho, aby

vyžadovaním osobné účasti na pojednávaní hrozilo, že výška trov konania presiahne výšku žalovanej sumy. Súd sa nachádza v Kežmarku a právny zástupca má sídlo v Bratislave. V prípade, že by sa právny zástupca predbežného prejednávania sporu zúčastnil trovy konania by sa navyšili o sumu 481,82 Eur. Hodnota sporu je pritom 354,04 Eur. Žalobcovi navyše nie je zrejmé aká spornosť sa mala na predbežnom prejednaní sporu odstraňovať, keď žalovaný sa k veci vyjadril rovnako ako žalobca (§ 151 ods. 1 C.s.p.). Žalobca považuje nariadenie predbežného prejednávania sporu za bezúčelné z dôvodu, že vymožiteľnosť pohľadávok v súdnom a následne exekučnom konaní je veľmi nízka malo by pre žalobcu vymáhanie pohľadávok v súdnom konaní likvidačný charakter, keby mal povinnosť zabezpečiť osobnú účasť na každom jednom pojednávaní, respektíve predbežnom prejednaní veci. V prípade, ak by každý súd zamietol žaloby vo veciach hromadného vymáhania pohľadávok bez prejednávania hmotnej stránky veci len na základe kontumačného rozsudku vynucovaním osobnej účasti na pojednávaní (predbežnom prejednaní sporu), stratila by v konečnom dôsledku súdna moc akýkoľvek zmysel, pretože by si zrejme nikto nemohol z finančného hľadiska dovoliť podať žalobu a pokryť všetky náklady. Žalobca namieťa, že predmetné súdne rozhodnutie vnáša do ustálenej súdnej praxe chaos a stav právnej neistoty z dôvodu, že žalobca nemôže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou, respektíve, že jeho sporu bude rozhodnutý spravodlivo. Rozhodnutie je v predmetnej veci rozsudkom pre zmeškanie žalobcu prekvapivé. Súd v bode 12 svojho odôvodnenia rozhodnutia uviedol, že z obsahu spisu nevyplýva žiaden pokus žalobcu overiť si akceptáciu jeho ospravedlnenia. Žalobca má za to, že práve súd pochybil a neoznámil žalobcovi, že neakceptuje jeho ospravedlnenie o neúčasti na predbežnom prejednaní sporu a trvá na jeho účasti a bližšie sa tejto skutočnosti v odôvodnení ani nevenoval. Žalobca sa domnieva, že rozsudok súdu je nepreskúmateľný a to z dôvodu nedostatočného odôvodnenia rozhodnutia. Podľa názoru žalobcu súd porušil právo žalobcu na spravodlivý proces. Žalobca doručil súdu písomné ospravedlnenie neúčasti na nariadenom predbežnom prejednaní sporu. Pokiaľ by súd neakceptoval uvedené ospravedlnenie bol povinný o tom procesnú stranu poučiť. Tento záver vyplýva z právnej aplikácie ustanovenia § 300 C.s.p. Súd však svoju povinnosť informovať žalobcu nesplnil. Odňal tým žalobcovi právo riadne uplatňovať jeho procesné práva a možnosť zúčastniť sa na predbežnom prejednaní sporu. Od žalobcu pritom nebolo možné objektívne očakávať, že ospravedlnenie neúčasti nebude akceptovať. Rozhodnutie súdu je pre žalobcu prekvapivé. Procesné práva žalobcu boli porušené tak zásadným spôsobom, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. K trovám osobitného subjektu žalobca uviedol, že v danom prípade nemožno prijať záver, že právny zástupca osobitného subjektu vykonal úkony nevyhnutné pre úspech veci, t.j. že poskytol právne služby ktorých vykonanie by malo vplyv na rozhodnutie súdu a ktoré by nemohlo uskutočniť samotné združenie bez právneho zastúpenia. Navyše žalovaný bol v tomto konaní právne zastúpený advokátom, čo znamená, že účasť osobitného subjektu nebola potrebná a účelná.

9. V tejto súvislosti poukázal žalobca na rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave sp.zn. 5Co26/2012. Zastúpenie osobitného subjektu v tejto veci sa javí ako nadbytočné a účelové a navyše bol žalovaný zastúpený tým istým právnym zástupcom. Žalobca poukázal na Nález Ústavného súdu III.ÚS146/2015, z ktorého citoval. Zároveň, čo do judikatúry poukázal žalobca na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp.zn. 20Co/136/2017, z ktorého tiež citoval.

10. K odvolaniu žalobcu sa vyjadril osobitný subjekt zastúpený advokátom. Konštatoval, že žalobca nepodal návrh na zrušenie rozsudku pre zmeškanie v zmysle ustanovenia § 281 ods. 1 C.s.p. Uviedol, že osobitný subjekt nevstúpil do konania z vlastnej vôle, ale ho pribral súd uznesením č.k. 8Csp/73/2018-79 zo dňa 19.07.2018. Spolu s uznesením doručil osobitnému subjektu aj potrebné listiny, najmä žalobu a ostatné prílohy žaloby. Žalovaná nie je zastúpená advokátom, teda ani advokátom zastupujúcim osobitný subjekt. Žalovaná je zastúpená opatrovníčkou ustanovenou jej rozsudkom Okresného súdu Kežmarok sp.zn. 5Ps/4/2011, ktorým ju súd pozbavil spôsobilosti na právne úkony. Tento rozsudok je verejne dostupný napríklad na webe. Opatrovníčka žalovanej nie je právničkou a nemá žiadne skúsenosti so súdnym procesom. Samotná žalovaná s ohľadom na svoj zdravotný stav nie je vôbec spôsobilá procesne ani hmotnoprávne konať. Súd v predvolaní na predbežné predvolanie sporu poučil žalobcu na možnosť vydať rozsudok pre zmeškanie žalobcu podľa ust. § 172 C.s.p. Dodržal aj postup podľa § 167 C.s.p. Počítať s procesnou pasivitou strany alebo iného subjektu zastúpeného advokátom je jednoznačne neprezieravé. Navyac žalobca v legitímnej snahe odvrátiť nepriaznivé účinky rozsudku pre zmeškanie proti ktorému odvolanie v zásade nie je prípustné, nevyužil ani všetky možnosti nápravy, konkrétne nepodal návrh na zrušenie rozsudku pre zmeškanie. Pritom proti uzneseniu o zamietnutí návrhu na zrušenie rozsudku pre zmeškanie je prípustné odvolanie v zmysle ust. § 357 písm. h/ C.s.p. Argumentácia žalobcu o fyzickej nemožnosti zúčastniť sa všetkých pojednávaní, keďže sa

zaobera vymáhaním pohľadávok neobstojí z niekoľkých dôvodov. Jednak žalobca nie je subjektom podnikajúcim v oblasti vymáhania pohľadávok, ale bankou, žalobcu zastupuje advokátska kancelária, ktorá je advokátskym spoločenstvom vo forme spoločnosti s ručeným obmedzeným, a podľa záznamu na webe Slovenskej advokátskej komory, má táto advokátska kancelária 2 advokátov a 7 advokátskych koncipientov. Samotná advokátska kancelária sa na svojich podaniach chváli 18 advokátmi a 13 advokátskymi koncipientmi. Podľa webu www.relevans.sk pôsobí v advokátskej kancelárii 5 partnerov, 13 advokátov a 16 advokátskych koncipientov, t.j. spolu 35 advokátov a advokátskych koncipientov. Žalobca tiež upozornil na rozdiel v právnej úprave kontumačného rozsudku vydávaného na pojednávaní podľa ust. § 274 a § 278 C.s.p. a na predbežnom prejednaní sporu podľa ustanovenia § 172 C.s.p. Z hľadiska systematického výkladu zákona je tiež vhodné poukázať aj na to, že v § 172 C.s.p. sa uvádza rozsudok pre zmeškanie žalobcu v prvom odseku a rozsudok pre zmeškanie žalovaného v 2. odseku. Naproti tomu pri rozsudku pre zmeškanie vydanom na pojednávaní Civilný sporový poriadok najskôr v § 274 upravuje rozsudok pre zmeškanie žalovaného, až potom v § 278 rozsudok pre zmeškanie žalobcu. Ďalej v zmysle ustanovenia § 172 ods. 1 C.s.p. sa ustanovenia o rozsudku zmeškaného na pojednávaní podľa § 278 C.s.p. použijú primerane. Vidno teda odlišný účel inštitútu predbežného prejednanie sporu v porovnaní s pojednávaním. Celá koncepcia civilného sporového poriadku je založená okrem iného na princípe primeranej rýchlosti konania a predchádzania zbytočným prieťahom (pozri článok 17 C.s.p.). Následne poukázal zástupca osobitného subjektu na článok 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a rozhodnutia Krajského súdu v Banskej Bystrici uznesenie sp.zn. 14Co534/2013 a sp.zn. 15Co/404/2015, čo do odôvodnenia rozsudku poukázal zástupca osobitného subjektu na znenie ustanovenia § 379 C.s.p. s tým, že požadované obsahové náležitosti napadnutý rozsudok bezpochyby má. Zmätočnosť konania nedostatočným odôvodnením rozsudku, teda neprichádza do úvahy. Žalobca podal odvolanie proti rozsudku, proti ktorému odvolanie nie je prípustné, s výnimkou situácie ak by neboli splnené podmienky na vydanie takéhoto rozsudku. Tie, ale podľa osobitného subjektu splnené boli. Žalobca nepodal návrh na zrušenie rozsudku pre zmeškanie, hoci tak urobiť mohol a mal a mal záujem o revíziu preňho nepriaznivého rozhodnutia, najmä s ohľadom na to, že je zastúpený kvalifikovanou a veľkou advokátskou kanceláriou. Preto navrhol odvolanie odmietnuť a vysloviť, že žalovaná má nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti žalobcovi i osobitný subjekt má nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti žalobcovi.

11. Ďalšie vyjadrenia do spisu predložené neboli.

12. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 C.s.p.) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 C.s.p.), oprávnenou osobou (§ 359 C.s.p.) proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné z dôvodu, že neboli splnené podmienky na jeho vydanie (§ 356 písm.b/ C.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok pre zmeškanie ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. C.s.p., bez nariadenia pojednávania (§ 385 C.s.p. a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné.

13. Podľa ust. § 171 C.s.p., ak je to možné a účelné, súd môže na predbežnom prejednaní rozhodnúť vo veci samej.

14. Podľa ust. § 172 ods. 1 C.s.p., ak sa žalobca bez vážneho dôvodu nedostaví na predbežné prejednanie sporu, hoci bol riadne a včas prejednaný a bol dodržaný postup podľa § 167, súd môže rozhodnúť o žalobe rozsudkom pre zmeškanie; primerane sa použije ustanovenie § 278. O tomto následku musí byť žalobca poučený v predvolaní na predbežné prejednanie. To neplatí, ak sú splnené podmienky na zastavenie konania, odmietnutie žaloby alebo zamietnutie žaloby.

15. Podľa ust. § 278 C.s.p., na pojednávaní rozhodne súd o žalobe podľa § 137 písm. a) na návrh žalovaného rozsudkom pre zmeškanie, ktorým žalobu zamietne, ak a) žalobca nedostavil na pojednávanie vo veci, hoci bol naň riadne a včas predvolaný a v predvolaní na pojednávanie bol žalobca poučený o následku nedostavenia sa vrátane možnosti vydania rozsudku pre zmeškanie a b) žalobca neospravedlnil svoju neprítomnosť včas a vážnymi okolnosťami.

16. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobca doručil žalobu Okresnému súdu Kežmarok dňa 07.05.2018 elektronickou poštou. Vo veci popísal skutkový stav tak, že uviedol, že dňa 04.06.2013 uzavreli žalobca ako veriteľ a žalovaný ako dlžník zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXX. Neoddeliteľnou súčasťou zmluvy boli obchodné podmienky. Ako dôkaz predložil zmluvu, obchodné podmienky účinné ku dňu uzavretia

zmluvy, všeobecné obchodné podmienky účinné ku dňu uzavretia zmluvy. Zároveň uviedol, že žalobca poskytol žalovanému peňažné prostriedky v sume 1.000,- Eur a žalovaný úver vyčerpal 04.06.2013. Zároveň ako dôkaz predložil oznámenie žalobcu o vyhlásení predčasnej splatnosti úveru a upozornenie žalobcu na vznik práva na vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru zo dňa 19.12.2014. Zároveň zo žaloby vyplýva prehľad splátok žalovaného i to, že v období od poskytnutia úveru vykonal žalovaný úhrady vo výške 645,96 Eur, z ktorých bolo na poplatky zúčtovaných 54,74 Eur, na úroky 464,24 Eur a na istinu 130,86 Eur. Zároveň žalobca predložil výzvu zo dňa 02.02.2008. Zo žaloby vyplýva, že žalobca nevedel, že žalovaný bol pozbavený spôsobilosti na právne úkony. Žalobca podal žalobu na Okresný súd Kežmarok a to na vydanie platobného rozkazu v konaní sp.zn. 10Csp/317/2017. Po doručení informácie, že žalovaný bol rozsudkom Okresného súdu Kežmarok sp.zn. 5Ps/4/2011 pozbavený spôsobilosti na právne úkony vzal žalobca žalobu podaním zo dňa 19.02.2018 v celom rozsahu späť. Žalobu právne odôvodnil žalobca ako nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia v zmysle ust. § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

17. Z obsahu spisu vyplýva, že súd prvej inštancie vyzval žalobcu na späťvzatie žaloby vzhľadom k tomu, že žalovaná bola rozsudkom Okresného súdu Kežmarok sp.zn. 5Ps/4/2011 pozbavená spôsobilosti na právne úkony. Zároveň súd upozornil žalobcu, že v tej istej veci už raz vzal žalobu späť práve z toho istého dôvodu. Na späťvzatie uložil lehotu 5 dní. Žalobca reagoval na výzvu s tým, že z dôvodu, že sa od konajúceho súdu dozvedel skutočnosť, ktorá mu do toho času nebola známa a to pozbavenie spôsobilosti na právne úkony vzal v konaní sp.zn. 10Csp/317/2017 žalobu späť. V tomto konaní si uplatňuje pohľadávku z titulu vydania bezdôvodného obohatenia a to majetkový prospech získaný plnením z neplatného právneho úkonu. Žalovaná sa bezdôvodne obohatila na úkor žalobcu o 354,04 Eur. Preto navrhol, aby konajúci súd v súlade s ust. § 68 C.s.p. ustanovil žalovanej procesného opatrovníka. Žalobca trval na podanej žalobe a žiadal, aby konajúci súd rozhodol v intenciách podanej žaloby.

18. Uznesením č.k. 8Csp/73/2018-77 zo dňa 13.07.2017 súd prvej inštancie vyzval opatrovníka žalovanej, aby sa v lehote 15 dní od doručenia uznesenia písomne vyjadril k žalobe. V spise sa nachádza zápisnica o výsluchu, kde predstúpila opatrovníčka žalovanej, ktorá súhlasila, aby súd pribral do konania osobitný subjekt, ktorý jej bude pomáhať aj jej švagrinej v tomto konaní. Následne uznesením č.k. 8Csp/73/2018-79 zo dňa 19.07.2018, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 17.08.2018 pribral súd prvej inštancie do konania osobitný subjekt Občianske združenie - Združenie na ochranu finančného spotrebiteľa OFS so sídlom Petzwalova 12, Nitra, IČO: 42 205 735.

19. K žalobe sa následne osobitný subjekt vyjadril a žiadal žalobu zamietnuť a priznať žalovanej aj osobitnému subjektu nárok na náhradu trov konania. Uviedol, že z úverovej zmluvy zreteľne vyplýva, že žalobca si preveroval totožnosť žalovanej občianskym preukazom č. občianskeho preukazu EA XXXXXX. Z občianskeho preukazu muselo byť žalobcovi už v čase uzatvorenia úverovej zmluvy jasné, že žalovaná nie je spôsobilá na právne úkony. Osobitný subjekt namietal premlčanie práva žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia. Tvrdil, že objektívna premlčacia lehota je 3-ročná a uplynula zrejme v máji alebo v júni 2016. Subjektívna premlčacia lehota ale uplynula už v máji alebo v júni 2015.

20. Súd prvej inštancie následne vytýčil termín predbežného prejednanie sporu na deň 28.09.2018 o 13,00 hod. v pojednávacej miestnosti č.3. Volal právneho zástupcu žalobcu, doručil mu vyjadrenie osobitného subjektu a zároveň výzvu na späťvzatie žaloby ako nedôvodnej podľa ust. § 138 C.s.p. Zároveň volal opatrovníka žalovanej a právneho zástupcu osobitného subjektu.

21. Žalobca zaslal súdu prvej inštancie vyjadrenie, z ktorého vyplýva, že žalobca sa informáciu o nesvojprávosti žalovanej dozvedel dňa 07.02.2018, keď mu túto informáciu doručil Okresný súd Kežmarok v konaní vedenom pod sp.zn. 10Csp/317/2017. Pokiaľ ide o objektívnu premlčaciu lehotu v zmysle zmluvy o úvere, žalovaný mal splatiť poskytnutý úver do 15.06.2018, kedy bol zmluvne dohodnutý dátum konečnej splatnosti úveru. S poukazom na uvedené žalobca si právo na vydanie bezdôvodného obohatenia uplatnil včas, a preto námietka žalovaného na premlčanie práva žalobcu je nedôvodná. Právny zástupca žalovaného sa mylne domnieva, že žalobca mal možnosť zistiť informáciu o nesvojprávosti z verejného dostupného rozsudku. Verejne dostupný rozsudok, ktorý právny zástupca žalovaného predložil súdu neobsahuje žiadne údaje na identifikáciu účastníkov konania a ani žiadne bližšie údaje, podľa ktorých by bolo možné usúdiť, že predmetný rozsudok sa týka žalovaného, pričom uvedené nie je možné ustáliť ani z obsahu jeho odôvodnenia. Navyiac nemožno od žalobcu spravodlivo požadovať, aby vzhľadom na veľké množstvo rozhodnutí súdov dostupných na internete žalobca

všetky tieto prehľadával za účelom zistenia relevantných skutočností, keď ani navyiac tieto rozhodnutia neobsahujú žiadne údaje účastníkov konania. Zmluva o úvere bola podpísaná dňa 29.05.2013. Žalovaný predložil v čase uzatvorenia zmluvy o úvere občiansky preukazu, ktorý bol vydaný dňa 11.09.2009. Žalobca nemal možnosť zistiť údaje o nesvojprávosti z predloženého dokladu totožnosti. Pracovníci žalobcu nedisponujú odbornými znalosťami na posudzovanie svojpprávosti žiadateľov o úver, a preto nie sú oprávnení ani spôsobilosť na právne úkony posudzovať. Zároveň žalobca ospravedlnil neúčast na pojednávaní vzhľadom na právny stav najmä s poukazom na dôvod hospodárnosti konania, pričom z podania vyplýva súhlas žalobcu s pojednávaním v neprítomnosti jeho i jeho právneho zástupcu.

22. Z predvolania na predbežné prejednanie sporu na čl. 88 spisu vyplýva, že žalobca bol prostredníctvom svojho právneho zástupcu poučený, že ak sa na predbežné prejednanie sporu riadne a včas predvolaný bez vážneho dôvodu nedostaví a súčasne súd dodržal postup podľa § 167 C.s.p, môže súd rozhodnúť o žalobe rozsudkom pre zmeškanie podľa ust. § 172 C.s.p.

23. Vyjadrenie žalobcu bolo zaslané na vyjadrenie právneho zástupcovi osobitného subjektu elektronicky. Zo zápisnice z predbežného prejednanie sporu zo dňa 28.09.2018 vyplýva, že žalobca nebol prítomný, jeho právny zástupca nebol prítomný, žalovaný nebol prítomný, opatrovník žalovanej bol prítomný, osobitný subjekt nebol prítomný a právny zástupca osobitného subjektu prítomný bol. Súd prvej inštancie otvoril predbežné prejednanie sporu, pričom predstúpil právny zástupca osobitného subjektu, ktorý navrhol, aby súd vydal rozsudok pre zmeškanie žalobcu. Opatrovníčka žalovaného uviedla, že nemá k veci čo uviesť, nebude sa vyjadrovať. Po prerušení predbežného prejednanie sporu vyhlásil verejne súd prvej inštancie rozsudok tak ako je to uvedené vo výroku jeho písomného vyhotovenia.

24. Odvolací súd sa najskôr zaoberal prípustnosťou odvolania proti napadnutému rozsudku a v súvislosti s tým konštatuje, že odvolanie proti tomuto rozsudku je prípustné, lebo odvolanie žalobcu bolo podané z dôvodu, že neboli splnené podmienky pre vydanie rozsudku pre zmeškanie (§ 356 písm.b/ C.s.p.). Vo vzťahu k samotnému odvolaniu žalobcu proti rozsudku pre zmeškanie je potrebné uviesť, že rozhodnutie rozsudkom pre zmeškanie žalobcu je novým právnym inštitútom v právnom poriadku Slovenskej republiky. Zákonodarca ho dôvodil tým, že kontradiktórnosť konania vyžaduje aktivitu oboch strán a je preto potrebné sankcionovať aj procesnú pasivitu žalobcu. V prejednávaní veci súd prvej inštancie vyhovel návrhu osobitného subjektu na vydanie rozsudku pre zmeškanie majúc za to, že boli splnené podmienky pre takéto rozhodnutie. Odvolací súd považuje postup súdu prvej inštancie za formalistický. Súd prvej inštancie si vybral spôsob rozhodnutia procesne najpohodnejší, ale v danej veci nie najvhodnejší. Zároveň rozhodol na návrh osobitného subjektu a nie žalovaného ako to vyžaduje zákon.

25. Okrem toho odvolací súd uvádza, že termín pojednávania bol vytýčený na deň 28.09.2018. Žalobca sa ospravedlnil podaním zo dňa 20.09.2018, teda viac ako 5 dní pred termínom predbežného prejednanie sporu. Súd neakceptoval toto ospravedlnenie, ale žiadnym spôsobom neoznámil žalobcovi, resp. jeho právneho zástupcovi, že prečo tomu tak je. Zároveň ani v dôvodoch rozsudku neuviedol prečo bez účasti žalobcu nemohol vo veci rozhodnúť.

26. Pokiaľ ide o samotné dôvody neúčasti, odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že žalobca v ospravedlnení sa odvolal aj na to, že sa pojednávania nezúčastní, aby sa zbytočne nenavýšovali trovy konania. Tiež sa výslovne vyjadril, že uplatnil už všetky jemu známe prostriedky procesného útoku v zmysle ustanovenia § 153 ods. 1 C.s.p.. Je tiež potrebné poukázať na to, že žalobca nežiadal o odročenie pojednávania a súhlasil s rozhodnutím vo veci bez jeho prítomnosti. Nemožno konštatovať, že žalobca bol doposiaľ v konaní pasívny. Žalobca použil prostriedky procesného útoku v súlade s ust. § 144 C.s.p. (sudcovská koncentrácia konania), keď riadne pripojil a označil v žalobe dôkazy, ktoré je potrebné vykonať a snažil sa ospravedlniť z pojednávania z dôvodu hospodárnosti.

XX. Na základe uvedeného odvolací súd konštatuje, že v danom prípade neboli splnené zákonné podmienky na vydanie rozsudku pre zmeškanie tak, ako to predpokladá ustanovenie § 172 a § 278 C.s.p. Návrh na rozhodnutie rozsudkom pre zmeškanie nepodal žalovaný (jeho zástupca), ale osobitný subjekt. Osobitnému subjektu zákon právo na podanie takéhoto návrhu nepriznáva. Zároveň odvolací súd uvádza, že podľa jeho názoru zo strany žalobcu sa nejednalo o marenie spravodlivosti. Žalobca bol,

tak ako to popisuje odvolací súd vyššie, aktívnou stranou sporu aj keď sa pojednávajú na súde prvej inštancie nezúčastnil. V žalobe riadne označil dôkazy a so súdom komunikoval.

28. Preto odvolací súd napadnutý rozsudok pre zmeškanie podľa ust. § 389 ods. 1 písm. b) C.s.p. zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Úlohou súdu prvej inštancie bude vec znova prejednať a vo veci rozhodnúť tak, aby bola zaistená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov oboch strán sporu, predovšetkým s ohľadom na zmysel Civilného súdneho konania, pretože súdy sú v prvom rade povolané k tomu, aby zákonom stanoveným spôsobom poskytovali túto ochranu práv.

29. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 421 ods. 2 CSP, dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Podľa § 423 CSP, dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 424 CSP, dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 427 ods. 1 CSP, dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 427 ods. 2 CSP, dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

Podľa § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP, dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP, povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.